

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

autem hęc eam dimittere eā occultē & cogitabat eā traducere
 דנפרסיה ואתרעו דמטשאַת נשריה: ²⁰ כד הלן דין
 illi & ait in somno Domini angelus ei apparuit cogitaret
 אתרעו אתהוי לה מלאכה דמריא בחלאמ ואמר לה
 enim quod vxorē tuā Mariam accipere timeas ne Dauid fili Ioseph
 יוסף ברה דרויד לא תדחל למסכ למרים אנתתך הו גיר
 filium autem pariet sancto ipsum spiritu de in ea genitum est
 דאתילד כה מן רוחא הו דקודשא: ²¹ תאלדי דין ברא
 peccatis eorum à populū suū saluū faciet enim ipse Iesum nomē ei⁹ & vocabis
 ותקרא שמה ישוע הו גיר נהויה לעמה מן חטהיהון:
 Domino à quod dictū est id vt adimpleretur q̄ fuit omne autē hoc
 הדא דין כלה דהות דנתמלא מרס דאתמר מן מריא
 & vocabūt filium, & pariet vterū feret virgo ecce propheta per man⁹
 ביד נביא: ²² דהא בתולא תבטני ותאלדי ברא ונקרו
 autē surrexisset eum De⁹ noster nobiscū quod exponitur Emmanuel nomē eius
 שמה עמנואל דמתרגס עמן אלהן: ²⁴ כד קס דין
 Domini angelus illi p̄ceperat sicut fecit somno suo à Ioseph
 יוסף מן שנתה עבד איכנא דפקד לה מלאכה דמריא
 filium suum peperit donec cognoscebat eā & nō cōiugē suam & accepit
 דברה לאנתתה: ²⁵ ולא חכמה עדמא דילדתה לברה

eam tradere: voluit occultē dimittere eam.
 20 Hęc autem eo cogitante, ecce Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph, dicens, Ioseph fili Dauid, noli timere accipere Mariam coniugem tuam. Quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est. 21 Pariet autem Filium: & vocabis nomen eius Iesum. Ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum.
 22 Hoc autem totum factum est vt adimpleretur quod dictum est à Domino per prophetam dicentem. 23 Ecce virgo in vtero habebit, & pariet filium, & vocabitur nomen eius Emmanuel, quod est interpretatum, Nobiscum Deus.
 24 Exurgens autem Ioseph à somno, fecit sicut p̄cepit ei angelus Domini, & accepit coniugem suam.
 25 Et non cognoscebat eam donec peperit filium suum primogenitum, & vocauit nomen eius Iesum.

Iesum nomē eius & vocauit primogenitū
 בוכרא וקרת שמה ישוע:
 2 nataltiorum ad vesp̄eram

caput

דרמשא דילדה קפלאון ב

in diebus Iudæe quæ est in Bethlehẽm Iesus natus esset autē cum
 כד דין אתילד ישוע בביתלהם דיהודה ביומי
 in Ierusalem oriente ab magi venerunt regis Herodis
 הרודס מלכא אתו מגושא מן מדנחא לאורשלם:
 stellā eius enim vidimus qui nat⁹ est Iudæorum rex vbi dicentes
 ואמרין איכו מלכא דיהודיא דאתילד הוין גיר כוכבה
 rex herodes autem audiuit eum adorare & venimus in oriente
 במדנחא ואתין למסגר לה: ³ שמע דין הרודס מלכא

C A P. II.
 1 Cum ergo natus esset Iesus in Beth-lehem Iudæ, in diebus Herodis regis, ecce Magi ab oriente venerunt Ierolimam, dicentes.
 2 Vbi est qui natus est rex Iudæorum? vidimus enim stellam eius in Oriente, & venimus adorare eum.
 3 Audiēs autē Herodes rex

αὐτῷ ἀστροεισμασίμῳ, ἐβελήθη λαθρα ἀπολίσαι αὐτῷ. ²⁰ ὡσαύτῃ δὲ αὐτῷ ἐπισημαίνετος, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ἑνῆς ἐφανήθη αὐτῷ, λέγων, Ἰωσήφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς ἀστροεισμένῳ Μαριὰμ τῷ γυναικαί σου. τὸ γὰρ ἐκ αὐτῆς γήνηται, καὶ παρθένος ὄσιν ἀγίος. ²¹ πῆξεται δὲ υἱός, καὶ καλέσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰησοῦ. αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαόν αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ἀδικημάτων αὐτῶν. ²² τῶτα δὲ ἴδοντες ἠέλασαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες. ²³ Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔχει, καὶ πῆξεται υἱός, καὶ καλέσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ, ὃ ὄσιν μεθρημωθὲν ὀνομαζομεν, μὴ ἡμεῖς ὁ θεός. ²⁴ διεξαφθῆς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς ἕτης, ἐποίησεν ἕως ἀποσπάσαι αὐτῷ τὸν ἀγίον κυρίον. ²⁵ καὶ παρέλαβεν τῷ γυναικαί αὐτοῦ, καὶ ἐκένωσεν αὐτῷ, ἕως ἔσται τὸ υἱὸς αὐτῆς τὸν ἀστροεισμένον, καὶ ἐκένωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦ.

Κεφ. Β.

¹ Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μαγοὶ ἀπὸ ἀνατολῆς περιέβηον εἰς Ἱερουσόλυμα, λέγοντες. ² ποῦ ὄσιν ὁ περθεὶς βασιλεὺς τοῦ Ἰουδαίου; εἰδοῦντες γὰρ αὐτὸν τὸ ἀστὲρ ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἠλθόντες ἀστροεισμένον αὐτῷ. ³ ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς,

a ij

turbatus est, & omnis ierosolyma cum illo. 4 Et congregans omnes principes sacerdotum & Scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur. 5 At illi dixerunt ei, in Beth-lehem Iudæ. Sic enim scriptum est per prophetam. 6 Et Tu Beth-lehem Terra-Juda, nequaquam minima es in principibus Iuda: ex te enim exiit dux qui regat populum meum Israel. 7 Tunc Herodes clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stelle que apparuit eis. 8 Et mittens illos in Beth-lehem, dixit, Ite, & interrogate diligenter de puero, & cum inveniueritis, tenunciate mihi, ut ego veniens adorem eum. 9 Qui cum audissent regem, abierunt: & ecce stella quam viderant in Oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra, ubi erat puer. 10 Videntes autem stellam, gaudii sunt gaudio magno valde. 11 Et intrantes domum, inuenerunt puerum cum Maria matre eius: & procidentibus adorauerunt eum: & apertis thesauris suis obtulerunt ei myrram, aurum, thus, & myrrham. 12 Et responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem, per aliam viam reuerfi sunt in regionem suam.

principes omnes & cōgregavit cum eo Ierusalem & omnis & turbatus est
 ואתנויע וכלה אורשלם עמרו: ⁴ וכנש כל הון רבי
 nasceretur vbinam eos & sciscitabatur populi & scribas sacerdotū
 כהנא וספרא דעמא ומשאל הוא להון דאיכא מתולד
 enim sic Iudæ in Bethlehem dixerunt autē illi Christus
 משיחא: ⁵ הנון דין אמרו בביתלחם דיהודא הכנא ניד
 fuisti non Iudæ Bethlehem tu etiā p. prophetā scriptū est
 כתיב בבנביא: ⁶ אף אנתי ביתלחם דיהודא לא הויתי
 qui rex prodibit enim ex te Iudæ inter reges minima
 בעירא במלכא דיהודא מנבי גיר נפוק מלכא דהו
 vocavit clam Herodes tunc Israel populū meū pascet
 גרעיהו לעמי וסריל: ⁷ הדין הרודס משיאית קרא
 stella eis apparuisset tēpore quonam ab eis & didicit magos
 למגושא וילף מנהון באינא זכנא אתהו להון כוכבא
 puero de exquisite ite eis & dixit in Bethlehem eos & misit
 ושדר אנון לביתלחם ואמר להון זלו עקבו על שלי
 veniēs ego ut et renūt. mihi venite inveniētis eum & cum diligenter
 הפיטאית ומא ראשכתותניהו תו הואוני דאף אנא אול
 & ecce abierunt rege ā audissent eū autē illi cum adorem
 אכניד לה: ⁹ הנון דין כד שמעו מן מלכא אולו והא
 usque dum ante eos erat veniens in oriente quā viderāt illa stella
 כוכבא הו דהו במדנתא אול הוא קרמיהון ערמא
 autem cum puer erat vbi supra stabat venisset
 דאתא קם לעל מן איכא דאיתוהי שלי: ¹⁰ כד דין
 & strātū valde magno gaudio gaudiū sunt stellā vidissent ipsi
 הזואוהי לכוכבא הדין חדותא רבתא דטב: ¹¹ ועלו
 eū adorauerūt & procidentes matre ei Maria cū puerum & viderunt domum
 לביתא וחזואוהי לטליא עם מרים אמה ונפלו כנדרו לה
 & myrrham aurum oblationes ei & obtulerūt thesaur. suos & aperuerūt
 ופתחו סימתהון וקרבו לה קורבנא דהבא ומורי
 redierunt ne per somnium eis & visum est & thus
 ולבונתא: ¹² ואתהו להון בחלכא דליא נהפכו
 in regionē suam reuerfi sunt aliam & per viam Herodem ad
 לות הרודס וכאורחא אחריתא אולו לאתרהון:

ἐπιείχθη, καὶ πᾶσα Ἱερουσόλυμα μετ' αὐτοῦ. ⁴ καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς δόξαντας καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπιβάνει πρὸς αὐτῶν πρὸς τὸ Χερσὸς βηθλεὲμ. ⁵ οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, ὅτι ἐν βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐστὶν τόπος ἐκείνου ὃς λέγεται βηθλεὲμ. ⁶ Καὶ σὺ βηθλεὲμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἡσσώθη εἰς οὐδὲν ἐν ἡμέραις Ἰούδα· ὅτι σὺ δὲ ἐκείνου ἐστὶν ἡ γέννησις τοῦ σωτῆρος, ὅς ἐστις ποιμανεῖν τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ. ⁷ Τότε Ἡρώδης λέγει πρὸς τοὺς μάγους, ἡμεῖς οὖν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ γεννηθῆναι αὐτοῦ. ⁸ καὶ πῦμας αὐτοῦ εἰς βηθλεὲμ, εἰπεὶ παρεβλήθητε ἀκριβῶς ὡς ἐλάσσει περὶ τοῦ παιδὸς ἐπὶ τὸ δούρειον, ἀπεβλήθητά μοι, ὅπως καὶ γὰρ ἔξωθεν προσκυνοῦσθε αὐτόν. ⁹ οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὅτι εἶδον ἐν τῇ ἀμαπλῇ, προσήλθον αὐτοῦ, ἕως ἧλθον ἐπὶ τὸ παιδίον καὶ τὸν μηδῖον. ¹⁰ ἰδόντες δὲ τὸ παιδίον, ἐκτίθησαν χάριτι μεγάλῃ σφόδρα. ¹¹ καὶ ἤδοντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸν παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ προσκυνοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσέθησαν αὐτῷ δῶρα, χρυσίου, καὶ λίβανου, καὶ σμύρνης. ¹² καὶ ἔχθησαν ἐξ ἐκεῖθεν εἰς ἄλληλην ὁδὸν, καὶ ἔβησαν εἰς τὴν γῆν αὐτῶν.

infantium occisionis ad matutinum
דצפרת דקטלא דילודא

Ioseph per somnium Domini angelus apparuit abiissent autē cum
כד דין אזלו אתהו מלאכא דמריא בחלמא ליוסף
in Aegyptum & fuge & matrē ei¹³ puerum accipe surge ei & ait
ואמר ליה קום דבר לטליא ולאמה וערוק למצרין
Herodem enim est futurum tibi ego dixero vsque dum esto & illie
ותמן הווי עדמתא דאמר אנא לך עתיד הו גיד הרודס

accepit surgens autē Ioseph perdat eum ut puerum quærere
למבעיה לטליא איך דנובדויהו¹⁴ יוסף דין קם שקלה
vsque illie & fuit in Aegyptum & fugit noctu & matrē eius puerum

לטליא ולאמה כלליא וערק למצרין¹⁵ והוא חמו עדמא
p propheta Domino à quod dictū est id ut adimpleretur Herodis ad obitu
למותה דהרודס דנתמלא מרס דאתמר מן מריא בנביא
videret eū Herodes tunc filiū meum vocari Aegyptō ex qui dixit

דאמר דמן מצרין קרית לברו¹⁶ הידין הרודס כד הוא
pueros occidit & mittens valde iratus est magis à p illulus effect

דאתכוח מן מנושא אתהמת טב ושדר קטל טליא
annoru duorum filio à finibus eius & in omnibus qui erāt Bethlehē omnes

כלהון דביתלהם ודכלהון תחומיה מן בר תרתין שנין
impletum est tunc magis à p exquisierat tēp¹⁷ secūdu & infra

ולתחת איך זבנא דעקב מן מנושא¹⁷ הידין אתמלי
audita est vox qui dixit propheta Jeremias per manū q̄ dictū est id

מרס דאתמר ביד ארמיא נביא דאמר¹⁸ קלא אשתמע
nec filios suos super plorans Rachel multus & vlulatus fletus in Rama

ברמתא בכינא ואליא סנשא רחיל בכינא על בניה ולא
sunt non quia consolari voluit

צבינא למתכיאו מטל דליא איתיהון
infantium occisionis ad oblationem
דקורבא דקטלא דילודא

Domini angelus apparuit rex Herodes autē obijisset cum
בר מית דין הרודס מלאכא אתהו מלאכא דמריא
ei & ait in Aegyptō Ioseph per somnium
בחלמא ליוסף במצרין ואמר ליה

13 Qui cum recessissent, ecce angelus Domini apparuit in somnis Ioseph, dicens, Surge, & accipe puerum & matrem eius & fuge in Aegyptum: & esto ibi vsque dum dicam tibi. Futurum est enim ut Herodes querat puerum ad perendum eum.

14 Qui confurgens, accepit puerum & matrem eius nocte: & secessit in Aegyptum.

15 Et erat ibi vsque ab obitum Herodis: ut adimpleretur quod dictum est à Domino per prophetam dicentem, Ex Aegyptō vocavi filium meum.

16 Tunc Herodes videns quoniam illulus esset à Magis iratus est valde: & mittens occidit omnes pueros qui erāt in Beth-lehē & in omnibus finibus eius: à bimatu & infra, secundum tempus quod exquisierat à Magis.

17 Tunc adimpletum est quod dictum est per Ieremiam prophetam dicentem.

18 Vox in Rama audita est, ploratus & vlulatus multus, Rachel plorans filios suos, & noluit consolari, quia non sunt.

19 Defuncto autem Herode ecce Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph in Aegyptō, dicens.

13 Δρακονισαυτων δε αυτων, ιδου αγγελος κυριου φησεναι και δυνατω Ιωσηφ, λεγων, εγερθεις και λαβε το παιδιον και την μητερα αυτου, και φυγεις εις Αιγυπτον, και ιδου εγω εως δε ειπω σοι μιλησ τον Ηρωδης ζητην το παιδιον, το οπο λεσαι αυτω. 14 ο δε εγερθεις παρειαθε το παιδιον και την μητερα αυτου νυκτες, και σεσευρησ εις Αιγυπτον. 15 και λω εκει εως της τελευτης Ηρωδου. 16 οτε Ηρωδης ιδων οτι εσπευθησ ενωσ τον Μαριαν, ιδου φησιν, λεγοντος, Εξ Αιγυπτου εβαλεσαι τον υιον μου. 17 οτε Ηρωδης, και εν παντι τοις οφθαλμοις αυτου, δεδωκεν εντολας και μισησ λια, και αποστειλασ διειλεσ παντας τοις παιδασ τοις εν Βηθλεεμ, και εν παντι τοις οφθαλμοις αυτου, δεδωκεν εντολας και καταστρεωσ. 18 οτε ησπρησ τον ρηθον ενωσ Ιηριμια τον προφητην, λεγοντος, 19 Φωνη εν Ραμω ακουσθησ, και αλαλησ και οδυρμος πολυσ, Γαλαλαμιστα λαπισσ αυτουσ, και εν ημερασ δεδωκεσ θλυσ, οτι εν εισησ. 20 τελευτησταισ δε τον Ηρωδου, ιδου αγγελος κυριου και δυνατω φησεναι τον Ιωσηφ εν Αιγυπτω, λεγων.

20 Surge, & accipe puerum & matrem eius & vade in terram Israel. Defuncti sunt enim qui querebant animam pueri.

21 Qui confurgens, accipit puerum & matrem eius, & venit in terram Israel.

22 Audiens autem quod Archelaus regnaret in Iudæa pro Herode patre suo, timuit illud ire: & admonitus in somnis, secessit in Partes Galilææ.

23 Et veniens habitauit in ciuitate quæ vocatur Nazareth: vt adimpleretur quod dictum est per prophetas, Quoniam Nazareus vocabitur.

C A P. III.

1 IN diebus autem illis venit Ioannes Baptista prædicans in deserto Iudææ, & dicens.

2 Pœnitentiam agite: appropinquauit enim regnum celorum.

3 Hic est enim de quo dictum est per Isaiam prophetam, dicentem, Vox clamantis in deserto, Parate viam Domini, rectas facite semitas eius.

4 Ipse autem Ioannes habebat vestimentum de pilis camelorum, & zonam pelliceam circa lumbos suos: esca autem eius erat locustæ & mel syluestre.

5 Tunc exibat ad eum Ierosolyma & omnis Iudæa, & omnis regio circa Iordanem.

mortui sunt Israel in terram & vade & matrē ei⁹ puerum accipe surge
20 קום דבר לטליא ולאמה וזל לארעא דיסריל מיתו
accepit surgēs & Ioseph pueri animant qui querebant illi enim sibi
להון גיר הנון דבעין הון נפשה דטליא 21 ויוסף קם דבר
audiuisset autē cum Israel in terram & venit & matrē ei⁹ puerum
לטליא ולאמה ואתא לארעא דיסריל 22 כד דין שמע
timuit patre suo Herode pro in Iudæa rex esset quod Archelaus
דארכלאהוס הוא מלכא ביהוד חלפ הרודס אבנהו דחל
in regionem vt iret per somnium ei & visum est illuc ire
דנאזל לתמן ואתהו לרה בחלמא דנאזל לאתרא
vt Nazareth quæ vocatur in ciuitate habitauit & veniens Galilææ
דנלילא 23 ואתא עמר כמדינתא דמתקריא נצרת אוק
vocateur quod Nazaren⁹ p prophetā q dictum est id impleteretur
דנתמלא טרס דאתאמר בנביא דנצריא נתקריא :

3 caput Epiphaniæ festo
דעאדא דדנחא קפלאון ג
& prædicabat baptista Ioannes venit iplis diebus autem in illis

1 בחון דין ביומתא הנון אתא יוהנן מעמדנא ומכרו הוא
& dicebat Iudææ in deserto
regnum appropinquat respicite & dicebat Iudææ in deserto

2 תובו קרבת לה מלכותא
vox prophetæ Isaiæ p manū q dict⁹ est ipse enim hic celorum
כחורבא דיהוד ואמר 2 תובו קרבת לה מלכותא

3 הנו גיר הו דאמיר ביד אשעיא נביא קלא
semitas eius complanate Domini vias parate in deserto clamantis
דשמיא 3 הנו גיר הו דאמיר ביד אשעיא נביא קלא
דקרא בחורבא טיבו אורחא דמריא ואשוו לשביליהו
camelorum de pilis vestimentum suum habebat. Ioannes autē ipse

4 הו דין יוהנן איתוהו הוא לבושה דסערא דגמלא
& mel locuste & esca eius Iubos suos circa pellicem mediū & cingulā
4 הו דין יוהנן איתוהו הוא לבושה דסערא דגמלא
ואסר העא דמשבא על הצוהי ומאכולתה קמצא ורבשא
Iudæa & omnis Ierusalem ad eum exibat tunc agreste

5 הידין נפקא הות אורשלם וכלה יהוד
Iordanem quæ circa regio & omnis
דברא 5 הידין נפקא הות אורשלם וכלה יהוד
וכלה אתרא דחדרי יורדנן
& omnis

20 ἐγενήθη πῶς λέγει τὸ παιδίον, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. τῶν ἡμερῶν τῶν παιδίων. 21 ὁ δὲ ἐγενήθη πῶς λέγει τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

22 αὐτὸς δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἐπὶ τῆς Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη αὐτὸν ἐκεί ἀπαλαθῆναι. καὶ ἔφυγε εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς Γαλιλαίας. 23 καὶ ἦλθεν ἐπιμαρτυροῦν εἰς τὸν ποταμὸν τῆς Ἰουδαίας καὶ ὅλην τὴν Ἰουδαίαν.

Κεφ. Γ.

1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἦλθεν ἰσχυρῶς ὁ Βαπτιστῆς, κηρύσσων ὅτι ἤρθε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ λέγων, μετανοήσατε. 2 καὶ ἔρχεται ἰσχυρῶς ὁ Βαπτιστῆς, κηρύσσων ὅτι ἤρθε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ λέγων, μετανοήσατε. 3 ἐστὶν ἰσχυρῶς ὁ Βαπτιστῆς, κηρύσσων ὅτι ἤρθε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ λέγων, μετανοήσατε. 4 αὐτὸς δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἐπὶ τῆς Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη αὐτὸν ἐκεί ἀπαλαθῆναι. καὶ ἔφυγε εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς Γαλιλαίας. 5 αὐτὸς δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἐπὶ τῆς Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη αὐτὸν ἐκεί ἀπαλαθῆναι. καὶ ἔφυγε εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς Γαλιλαίας.

